

LUNDS UNIVERSITET
Lunds Tekniska Högskola

Kursplan för

Universell utformning - designperspektiv, metoder och utvärdering

Universal Design - Perspectives, Methods and Evaluation

TFRD35, 7,5 högskolepoäng, G1 (Grundnivå)

Gäller för: LTH:s fristående kurser HT2023

Fakultet: Lunds tekniska högskola

Beslutad av: Programledning ID

Beslutsdatum: 2022-12-14

Allmänna uppgifter

Undervisningsspråk: Kursen ges på svenska

Syfte

I ett samhälle för alla utformas miljöer, produkter och tjänster utifrån vetskapen att människor är olika och har olika förutsättningar, och att dessa för samma person varierar över tid. Denna kurs är inriktad på universell utformning (Universal Design) både som process och som resultat.

Kursen syftar till att de studerande skall få en praktiskt användbar utbildning i att analysera och utvärdera produkter, tjänster och miljöer och avgöra hur väl de uppfyller kriterier för universell och inkluderande design. Vidare tränas studenten också i att föreslå möjliga förbättringar till produkter, tjänster och miljöer så att de i högre grad uppfyller kriterierna för universell och inkluderande design.

Mål

Kunskap och förståelse

För godkänd kurs skall studenten

kunna redogöra för inkluderande designprinciper och utvärderingsmetoder (t ex baserat på Universal Design, Design for All, Inclusive design) som kan användas som guidelines vid utveckling eller utvärdering av produkter, miljöer och tjänster

kunna redogöra för vilken nytta universell och inkluderande design har för ett samhälle

som stödjer och strävar mot mångfald

kunna identifiera och analysera situationer, produkter, miljöer och tjänster utifrån ett inkluderande perspektiv

ha kunskap om hur design-principer som universell design, inkluderande design, design för alla, tillgänglighet och social hållbarhet hänger ihop och vad skillnaderna är

Färdighet och förmåga

För godkänd kurs skall studenten

kunna tillämpa utvärderingsmetoder för universell och inkluderande design

ha tränat på att föreslå förbättringar av en tjänst, en produkt eller en miljö så att den i högre grad uppfyller kriterierna för universell och inkluderande design

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För godkänd kurs skall studenten

kunna beskriva den strävan som ligger i design av produkter och tjänster så att de är estetiska och användbara för så många som möjligt oavsett ålder och förmågor

kunna ta hänsyn till att människor är olika med en stor individuell variation

kunna ge uttryck för att det är en positiv utmaning att försöka skapa lösningar som ökar en individs självständighet och livskvalitet

Kursinnehåll

Kursen är helt nätbaserad. Varje kursmoment innehåller introduktions- och fördjupningstexter, bildexempel, länkar, diskussioner och avslutas med en individuell inlämningsuppgift eller en gruppuppgift. Kursen innehåller följande kursavsnitt:

1. Inkluderande och exkluderande design. Inledande uppgifter som öppnar ögonen för kursens tema och lyfter fram studentens egna upplevelser och exempel.
2. Teori – perspektiv och principer för universell och inkluderande design. Individuella uppgifter som tränar studenten i att använda dessa principer.
3. Policy och goda exempel på universell utformning. Diskussionsuppgifter.
4. Användarmedverkan i inkluderande designprocesser. Uppgifter om hur man kan involvera användarna när man tar fram eller förbättrar miljöer, produkter och tjänster.
5. Verktyg för att stödja en universell och inkluderande designprocess. Individuell uppgift där studenten provar dessa verktyg.
6. Kritisk reflektion över design-principer, deras användning och släktskap med tillgänglighet och social hållbarhet. Reflektionsuppgift där studenten studerar, jämför och diskuterar likheter och skillnader mellan universell utformning och andra metoder som har syftet att öka människors delaktighet i samhället.
7. Tillämpat projekt som är kopplat till studentens yrkesverksamhet eller kunskaper om produktutveckling, arkitektur, policyfrågor, tjänstedesign eller beslut om design som

påverkar människor.

Kursens examination

Betygsskala: UG - (U,G) - (Underkänd, Godkänd)

Prestationsbedömning: Bedömningen av den studerandes prestationer sker huvudsakligen genom individuella uppgifter som kontinuerligt lämnas in. Kursen innehåller minst 6 inlämningsuppgifter samt kamratgranskning och återkoppling på medstudenternas uppgifter. Omfattningen på inlämningsuppgifterna varierar mellan 300 och 1500 ord. Slutuppgiften innehåller flera steg, där också kamratgranskning ingår. Den innefattar ett tillämpat projekt med slutrapportering som kan vara skriftlig (2000-4000 ord) eller göras i andra media såsom film. Kursen är processinriktad och utgår mer från förmågan att analysera och åtgärda situationer/problem och utbyta tankar och erfarenheter med andra kursdeltagare än på instuderande av fakta.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt stöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Antagningsuppgifter

Förutsatta förkunskaper: För att kunna tillgodogöra sig kursen på bästa sätt bör studenten ha genomgått en efter-gymnasial utbildning.

Kurslitteratur

- The HaptiMap project, editors: Charlotte Magnusson, Kirsten Rasmus Gröhn, Konrad Tollmar, Eileen Deane: User Study Guidelines. HaptiMap project, 2009. Ladda ner på: http://www.english.certec.lth.se/haptics/papers/HaptiMap_d12.pdf.
- Artiklar och rapporter i urval. Articles and reports in selection. Distribueras i kursplattformen Moodle.
- Maisel, J., & Steinfeld, E. : Universal design and the built environment. In A. Mihailidis & R. Smith, Rehabilitation Engineering (1st ed., pp. 295–318). CRC Press, 2022, ISBN: 9781315270487. <https://doi.org/10.1201/b21964-16>.
- Hedvall, P.-O., Price, M., Keller, J., & Ericsson, S: Towards 3rd Generation Universal Design: Exploring Nonclusive Design. 85–92. 2022. <https://doi.org/10.3233/SHTI220824>.

Kontaktinfo och övrigt

Kursansvarig: Per-Olof Hedvall, per-olof.hedvall@certec.lth.se

Examinator: Kirsten Rasmus-Gröhn, kirre@certec.lth.se

Kursadministratör: Lena Leveen, lena.leeven@certec.lth.se